

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Vedenpinnan nostohankkeet

Anne Mäkynen

Pirkanmaan ELY-keskus 28.10.2022

Hankkeita Pirkanmaalla

- Käynnissä parhaillaan:
 - Ruojärvi, Ruovesi – menossa AVliin, osakaskunta hakijana
 - Kotojärvi Parkano – luvattoman padon laillistaminen (ei vaikuta pinnan korkeuteen), menossa AVliin, järven suojeluyhdistys hakijana
 - Kuusjärvi, Ylöjärvi – AVI:ssa (lupa tänä vuonna ?), osakaskunta hakijana
- Toteutuneita, esim:
 - Hulipasjärvi, Juupajoki, 2018, hakijana Hulipasjärven vesiyhteisö, suunnitelmat € ?, 80 000 € (sis. lupamaksu, korvaukset 13 000 €, pato, huoltotie padolle)
 - Toisvesi, Virrat, 2018, hakijana Virtain kaupunki, suunnitelmat 50 000 € + ? €, pato 75 000 €, kosken kunnostus 22 000 €, vesijohdon uusiminen 11 000 €, lupamaksu 11 000 €, korvaukset 4 000 €
 - Kuivasjärvi, Parkano, 2017, hakijana kalastuskunta, suunnitelmat €?, lupamaksu 7000 €, korvaukset 3 000 €, pato 30 000 €
 - Vaskuunjärvi, Virrat, 2014, hakijana Virtain kaupunki, osakaskunnat, suunnitelmat € ?, lupamaksu 5 500 €, korvaukset 5 000 €, Pato 11 000 €
- Selvitykset edenneet pitkälle, mutta hanke ei ole edennyt, esim.:
 - Parkanonjärvi, Parkano – hakijatahoa ei ole löytynyt
 - Kovesjärvi, Parkano – riittävät maanomistajasuostumukset puuttuvat
 - Kurjejärvi, Virrat – aiempi lupa rauennut, uudelle luvalle ei ole löytynyt hakijatahoa (suunnitelmien päivitystarve)

Korvaukset

- Muodostuvat veden alle pysyvästi jäävästä maa-alueesta sekä vettymishaitasta
- Korvaussumma voidaan jakaa esim. suhteessa rantametrien määrään, pinta-alaperusteisesti tai tasasummana riippumatta em. tekijöistä
- Korvaussummat vaihdelleet toteutuneissa hankkeissa muutamista tuhansista reiluun 10 tuhanteen €/hanke
 - Summa riippuu siitä, miten paljon maanomistajia on hankkeen takana ja eivät halua korvauksia. Esim. Toisvedellä 90 % rannanomistajista (osakaskunnat suurin omistaja) antanut suostumuksen hankkeelle, korvauksia maksettiin n. 4 000 €. Myös rantojen korkeustasot ja maankäyttömuodot vaikuttavat oleellisesti.
- Pirkanmaan hankkeet olleet pääsääntöisesti metsämaavaltaisilla alueilla, alavia peltoja vähän → korvausten summat suht pieniä
- Sopiminen!

Huomioita hankkeista

- Avoin vuoropuhelu asianosaisten kesken heti hankevirittelyn alusta – lisää hyväksyttävyyttä ja antaa aikaa pohdinnalle
- Hyvä ja asiantunteva suunnittelu tärkeää!
- Huomioitava vaikutukset niin järven ylä- kuin alapuolelle – valitukset koskevat yleensä näitä
- Järven varastointikykyä ei tulisi heikentää
- Suurimmat haasteet: hakijatahon löytäminen, riittävä määrä hankkeen puoltajia sekä rahoitus
- Hankkeet pitkäkestoisia, suunnittelusta lupapäätöksen kautta toteutukseen vie useita vuosia, esim:
 - Toisvesi – suunnittelu aloitettu 2008, hakemus AVlin 12/2013, päätös 05/2016
 - Kuivasjärvi – suunnittelu aloitettu 2005, hakemus AVlin 07/2011, päätös 12/2016
- Luvan haltija on vastuussa hankkeesta myös toteutuksen jälkeen, mm. kunnossapito
- ELY:n näkökulmasta erityisen tärkeää tulevissa hankkeissa: **tulvariskien hallintaa ei saa vaikeuttaa**

Kiitos!

Korvausten määrittämisestä

- Kiinteistökohtaisissa haitta-arvioissa pysyvästi veden alle jäävien alueiden maankäyttömuodon mukainen yksikköhinta huomioidaan puolitoistakertaisena (VL 13 luku, 11 §)
 - Esim. Toisvedellä hakija on käyttänyt Pirkanmaan kauppahintatilastoa v. 2012 arvioidessa korvauksia:
 - Peltomaa 7 800 €/ha
 - Metsämaa 1 500 €/ha (sis. puusto)
 - Joutomaa 100 €/ha
 - Rantatonttima 192 000 €/ha
- Vettymishaittojen arvioinnissa käytetään yleensä ns. kuivatusjyvämenetelmää, jossa vettymishaitat arvioidaan kuivatussyvyydessä tapahtuneiden muutosten perusteella.